

Luchtbeschermingsdienst

In onze expositie zijn diverse schildjes van de Luchtbeschermingsdienst tentoongesteld.

De meeste zijn in bruikleen afkomstig van de Stichting Oud Woudenberg. In het begin droegen de medewerkers stoffen armbanden om de bovenarm. Een nadeel van deze banden was dat ze kreukelden en niet goed leesbaar waren. Veel banden werden vuil tijdens het gebruik. In november 1941 werd het nieuw ontworpen emaille mouwschild ingevoerd.

Wegens de naderende oorlogsdreiging werd aan het eind van de dertiger jaren in alle gemeenten een zogeheten Luchtbeschermingsdienst opgericht.

Deze gemeentelijke Luchtbeschermingsdiensten waren een uitvloeisel van de Wet tot Bescherming van de Bevolking tegen Luchtaanvallen (april 1936).

De Luchtbeschermingsdienst, afgekort LBD, was onderverdeeld in hulpdiensten. Enkele daarvan dienden ter ondersteuning van bestaande gemeentelijke diensten en bedrijven zoals politie, brandweer en G.G.D. Tijdens de oorlog functioneerde de Luchtbeschermingsdienst onder Burgerbestuur.

Het doel was het treffen van preventieve maatregelen zoals:

- Regelen van openbare schuilkelders;
- Het beplakken van ramen met stroken papier tegen rondvliegende glasscherven;
- Verduistering;
- Bescherming en hulp bieden tijdens bombardementen;
- Onderbrengen van slachtoffers van bombardementen;
- Ordediensten; Brandbestrijding;
- EHBO;
- Zorg voor niet ontplofte projectielen;
- Indien nodig afsluiten van gas, water en elektriciteit.

De plaatselijke organisaties bestonden uit groepen ambtenaren aangevuld met vrijwilligers, gekleed in blauwe overall met gasmasker en Nederlandse helm. Herkenbaar aan het armschild met daarop de functiebenaming.

Medewerkers van de Luchtbeschermingsdienst moeten 's nachts de straat op om te controleren of er ergens licht is te zien. Voor gewone Nederlanders is het dan 'spertijd', verboden om op straat te zijn.

Dit was aanleiding voor het 'verzet' om ook verzetsmensen in te zetten bij de LBD om hun activiteiten 's nachts te kunnen uitvoeren.

Na de oorlog werd de Luchtbeschermingsdienst opgenomen in de BB (Bescherming Bevolking) en heeft als zodanig nog bestaan tot in de negentiger jaren.

Chris Sangers

Meer informatie:

<https://www.verzetsmuseum.org/museum/nl/>

<https://www.achterhoeksmuseum1940-1945.nl/>